

Regionális Szárazgazdálkodási Együttműködés

Regional Dry Farming Cooperation – Living Lab Network

Jelen együttműködés célja, hogy a csatlakozó felek keretet adjanak egy Debrecenből koordinált, országos és Kárpát-medencei tudás-, innovációs és mintagazdasági hálózat működésének, amely valós üzemi körülmények között fejleszti, méri, értékeli és terjeszti a vízhiányos környezethez alkalmazkodó, talajvízmegtartó, kockázatcsökkentő és gazdaságilag igazolható mezőgazdasági technológiákat.

1. Előzmények és alapállítás

A felek rögzítik, hogy Magyarországon és a földrajzi régióban az aszályhelyzet nem egyszeri agrárkáresemény, hanem tartós termelési, vízgazdálkodási, talajhasználati és klímaadaptációs kihívás. Ennek kezelése nem szűkíthető le kárenyhítésre vagy egyszerű öntözésfejlesztésre.

A felek közös szakmai kiindulópontja, hogy a talaj Magyarország és a Régió egyik legnagyobb természetes víztározója. A szárazgazdálkodási beavatkozások első szintje ezért a talaj vízbefogadó, víztartó és vízszolgáltató képességének javítása; ezt követheti a precíziós, víztakarékos és gazdaságilag megalapozott öntözés.

A felek a jelen dokumentum aláírásával a Regionális Szárazgazdálkodási Együttműködéshez, angol nevén Regional Dry Farming Cooperation – Living Lab Networkhez csatlakoznak.

2. Az együttműködés célja

Az együttműködés célja olyan többoldalú együttműködési keret létrehozása, amelyben egyetemek, kutatóhelyek, gazdálkodók, vállalatok, vízügyi és agrárszakpolitikai szereplők közösen fejlesztenek, tesztelnek, validálnak és terjesztenek szárazgazdálkodási, vízmegtartó, minimális öntözésű és klímaadaptív technológiákat.

A felek célja, hogy az OVF és a HungaroMet meglévő aszály-, vízügyi és agrometeorológiai rendszereire építve üzemi szintű talaj-, növény-, technológiai és gazdasági adatokkal kiegészített döntéstámogató rendszert hozzanak létre.

Az együttműködés nem kizárólag kutatási platform, hanem gyakorlati Living Lab: valós üzemi innovációs tér, amelyben a technológiák gazdálkodói környezetben, mérhető módon kerülnek kipróbálásra.

3. Az együttműködés szakmai pillérei

- Országos és Regionális aszály- és talajnedvesség-monitoring: OVF-, HungaroMet-, távérzékelési és üzemi adatok integrációja; talajnedvesség, talajhőmérséklet, növényállapot, hozam és vízhasznosítás mérése.

- A talaj mint természetes víztározó: csökkentett menetszámú művelés, no-till és strip-till adaptáció, takarónövények, mulcshagyás, szervesanyag-visszapótlás, tömörödskezelés, talajbiológiai aktivitás és párolgáscsökkentő megoldások vizsgálata.
- Szárazságtűrő kultúrák, fajták és vetésszerkezet: búza, árpa, kukorica, napraforgó, szója, cirok, köles, takarmányborsó, pannonbükköny, lucerna és takarónövény-keverékek értékelése.
- Precíziós vízgazdálkodás és deficitöntözés: öntözési döntéstámogató protokoll, víztermelékenységi jelentés, valamint „mikor éri meg öntözni?” és „mikor nem éri meg öntözni?” döntési mátrix kidolgozása.
- Táji vízvisszatartás és kisvízgyűjtői beavatkozások: vízvisszatartásra alkalmas területek térképezése, belvíz-aszály kettősségének kezelése, csatornák kettős hasznosítása, mezővédő erdősávok, agroerdészet és vizes élőhelyek vizsgálata.
- Gazdasági, kockázati és biztosítási elemzés: fedezeti hozzájárulás, beruházási igény, megtérülési idő, hozamstabilitás, aszálykár-csökkentő hatás és finanszírozási-biztosítási kapcsolódások értékelése.

4. Szervezeti és működési modell

A felek a kezdeményezés szakmai és koordinációs központjaként a Debreceni Egyetem – Dry Farming Coordination Hub munkacsoportot jelölik ki, azzal, hogy a Hub feladata a szakmai integráció, a partnerség szervezése, a módszertani protokollok előkészítése, az adatplatform és a Dry Farming Observatory működtetésének szakmai koordinációja, valamint a pályázati és szakpolitikai anyagok előkészítése.

Az együttműködés stratégiai irányainak kijelölésére Irányító Testület jön létre. Az Irányító Testület feladata az éves munkaterv elfogadása, a partnerségi kör bővítésének jóváhagyása, a szakmai prioritások meghatározása és a szakpolitikai kapcsolódások biztosítása.

A Living Lab gyakorlati hitelességének biztosítására a mezőgazdasági vállalkozók problémákat, megoldandó feladatokat, kutatási és tesztelési kérdéseket, a technológiai kezelések gyakorlati relevanciáját, valamint az üzemi kockázatokat vetnek fel, üzemi körülmények között tesztelnek..

A vállalati partnerek kapcsolódnak a technológiai tesztekhez, különösen vetőmag, szenzorika, precíziós gépészet, öntözéstechnika, drón- és távérzékelési szolgáltatások, agrárinformatika, biztosítás, finanszírozás és élelmiszeripari integráció területén.

5. A felek vállalásai

A felek saját kapacitásai, jogosultságai és erőforrásaik keretei között együttműködnek a szakmai program megvalósításában. A jelen együttműködés önmagában nem keletkeztet pénzügyi kötelezettségvállalást, közbeszerzési kötelezettséget, kizárólagosságot vagy munkavégzési kötelezettséget, kivéve, ha arról a felek külön írásbeli szerződésben rendelkeznek.

- közreműködnek az éves szakmai munkaterv kialakításában és végrehajtásában;
- támogatják a mérési, adatgyűjtési és technológiai protokollok kidolgozását;
- elősegítik pilotgazdaságok, kísérleti helyszínek, demonstrációs területek és szakértők bevonását;

- részt vesznek közös pályázatok, szakpolitikai anyagok, gazdálkodói képzések és tudástranszfer-események előkészítésében;
- a saját szervezetükre vonatkozó belső szabályzatok, etikai, adatkezelési és jogi előírások betartásával járnak el.
- a felek törekednek arra, hogy közös pályázat benyújtása esetén a pályázat előkészítésében és megvalósításában ténylegesen részt vevő felek (tagok) szakmai közreműködése – amennyiben az adott pályázati konstrukció ezt lehetővé teszi – megfelelő projektfeladat és az ahhoz kapcsolódó költségvetési forrás keretében kerüljön megtervezésre. A Living Lab keretében megvalósuló konkrét ipari, technológiai, kutatás-fejlesztési, demonstrációs vagy egyéb szakmai együttműködések feltételeit, feladatait, erőforrásigényét, valamint az esetlegesen kapcsolódó költségek és díjazás kérdését a résztvevő felek külön írásbeli megállapodásban rendezik. A felek tudomásul veszik, hogy a projektjavaslat szellemi termék, így arra a szerzői jogról szóló [1999. évi LXXVI. törvény](#) irányadó rendelkezései vonatkoznak.

6. Mintagazdasági és pilot hálózat

A felek célja háromszintű mintagazdasági hálózat létrehozása: egyetemi maghelyszínek, regionális szatellitgazdaságok és lighthouse gazdaságok bevonásával.

Az egyetemi maghelyszínek kontrollált, ismételhető és tudományosan értékelhető vizsgálati környezetet biztosítanak. A regionális szatellitgazdaságok valós üzemi körülmények között teszik lehetővé az eltérő talajtípusok, csapadékviszonyok és gazdálkodási rendszerek összehasonlítását. A lighthouse gazdaságok demonstrációs és tudástranszfer-központként működhetnek.

A pilotgazdaságok bevonásáról, a mérések köréről, az adatszolgáltatás módjáról, a helyszíni felelősségi kérdésekről és az esetleges díjazásról vagy költségtérítésről külön megállapodás rendelkezik.

7. Adatkezelés, adathasználat és publikálás

A felek rögzítik, hogy az együttműködés során keletkező adatok kezelése kizárólag a hatályos jogszabályoknak, különösen az adatvédelmi, üzleti titokvédelmi, kutatásetikai és intézményi szabályoknak megfelelően történhet.

Üzemi, gazdálkodói, vállalati vagy egyéb nem nyilvános adat harmadik személy részére csak az adatgazda előzetes írásbeli hozzájárulásával adható át. Nyilvános jelentésekben, szakpolitikai anyagokban és tudományos közleményekben az üzemi szintű adatok főszabály szerint aggregált vagy anonimizált formában jelenhetnek meg.

Tudományos publikáció, konferencia-előadás, demonstrációs anyag vagy sajtóközlemény készítése esetén a közreműködő feleket a tényleges hozzájárulásuk arányában kell feltüntetni. A kézirat vagy nyilvános anyag megjelenését megelőzően az érintett felek részére észszerű véleményezési határidőt kell biztosítani, különösen üzleti titok, adatvédelem vagy szellemi tulajdon érintettsége esetén.

8. Szellemi tulajdon és eredményhasznosítás

A jelen Megállapodás nem ruház át meglévő szellemi tulajdonjogot, know-how-t, adatbázis-jogot, szoftverjogot vagy védjegyjogot egyik félről a másikra.

Az együttműködés során létrejövő új eredmények tulajdonjogáról, hasznosításáról, oltalmazásáról, licenceléséről és bevételmegosztásáról a ténylegesen közreműködő felek külön írásbeli megállapodásban rendelkeznek. Ennek hiányában egyik fél sem jogosult a közös eredményt a többi érintett fél hozzájárulása nélkül kereskedelmi célra kizárólagosan hasznosítani.

Vállalati technológiai tesztek esetén a tesztelt termék, technológia, szoftver vagy szolgáltatás tulajdonjoga a vállalati partnernél marad; a mért eredmények nyilvános közlése a felek előzetes írásbeli egyeztetéséhez kötött.

9. Finanszírozás és költségviselés

A felek rögzítik, hogy a hosszú távú fenntarthatóság érdekében az együttműködés legalább három finanszírozási lábra épülhet: pályázati források, vállalati K+F és technológiai tesztek, valamint gazdálkodói szolgáltatások, például monitoring, technológiai audit és döntéstámogatás.

A jelen Megállapodás alapján egyik fél sem köteles költséget viselni vagy pénzügyi hozzájárulást teljesíteni. Konkrét projekt, rendezvény, mérés, szolgáltatás, pályázat vagy technológiai teszt költségviseléséről külön írásbeli megállapodás szükséges.

Pályázati konzorcium, támogatási szerződés vagy szolgáltatási szerződés létrehozása esetén a pénzügyi, elszámolási, közbeszerzési és jelentési kötelezettségeket az adott külön megállapodás tartalmazza.

10. Kommunikáció és névhasználat

A felek a kezdeményezést magyarul „Regionális Szárazgazdálkodási Együttműködés”, angolul „Regional Dry Farming Cooperation – Living Lab Network” néven használhatják.

Bármely fél nevének, logójának, védjegyének, arculati elemének vagy intézményi minőségjelzésének nyilvános használatához az érintett fél előzetes írásbeli hozzájárulása szükséges, kivéve a Megállapodás aláírói listájának tényszerű közlését.

Sajtóközlemény, nyilvános bejelentés vagy szakpolitikai kommunikáció esetén a felek előzetesen egyeztetik az üzeneteket, különösen akkor, ha azok intézményi állásfoglalásnak, szakpolitikai javaslatnak vagy kereskedelmi ajánlásnak minősülhetnek.

11. Titoktartás

A felek kötelesek bizalmasan kezelni minden olyan műszaki, gazdasági, üzleti, kutatási, adatkezelési vagy stratégiai információt, amelyet a másik fél bizalmasnak minősít, vagy amelynek bizalmas jellege a körülményekből észszerűen felismerhető.

A titoktartási kötelezettség nem vonatkozik olyan információra, amely jogszerűen nyilvános, amelyet a fogadó fél bizonyíthatóan már korábban ismert, amelyet harmadik személy jogszerűen közölt, vagy amelynek közlését jogszabály, hatósági vagy bírósági döntés írja elő.

A titoktartási kötelezettség a Megállapodás megszűnését követően öt évig fennmarad, üzleti titok és nem nyilvános know-how esetében pedig mindaddig, amíg az információ titkos jellege fennáll.

12. Időtartam, csatlakozás és kilépés

A Megállapodás az utolsó alapító fél aláírásának napján lép hatályba és határozatlan időre jön létre.

Új partner a 1. számú melléklet szerinti Csatlakozási Nyilatkozat aláírásával és az Irányító Testület jóváhagyásával csatlakozhat az együttműködéshez. A csatlakozás nem sértheti a már futó projektekben részt vevő felek külön szerződéses jogait és kötelezettségeit.

Bármely fél jogosult a Megállapodást 60 napos írásbeli felmondási idővel megszüntetni. A kilépés nem érinti a kilépő fél már vállalt, külön projekt- vagy szolgáltatási szerződésből eredő kötelezettségeit, továbbá nem érinti az adatkezelési, titoktartási, publikálási és szellemi tulajdoni rendelkezéseket.

13. Felelősség és kockázatviselés

A felek saját tevékenységükért, munkatársaikért, alvállalkozóikért és eszközeikért a rájuk irányadó jogszabályok és belső szabályok szerint felelnek.

A Living Lab keretében végzett üzemi tesztek mezőgazdasági, időjárési, technológiai és piaci kockázatokat hordozhatnak. A felek rögzítik, hogy hozam-, jövedelem-, megtérülési vagy technológiai eredménygaranciát a jelen Megállapodás önmagában nem tartalmaz.

Konkrét technológiai teszt, üzemi beavatkozás, szolgáltatás vagy beruházás megkezdése előtt a felek kötelesek a felelősségi, biztosítási, munkavédelmi, növényvédelmi, környezetvédelmi és adatkezelési feltételeket külön dokumentumban rögzíteni.

14. Vitás kérdések rendezése

A felek törekednek arra, hogy a Megállapodás értelmezésével vagy teljesítésével kapcsolatos vitás kérdéseket elsődlegesen tárgyalásos úton, szakmai egyeztetés keretében rendezzék.

Amennyiben a tárgyalásos rendezés 30 napon belül nem vezet eredményre, a felek a magyar jog rendelkezéseit tekintik irányadónak, és a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező magyar bíróság eljárását fogadják el, kivéve, ha külön projektmegállapodás ettől eltérően rendelkezik.

15. Záró rendelkezések

A Megállapodás módosítása kizárólag írásban, az érintett felek aláírásával érvényes. A Megállapodás mellékletei annak elválaszthatatlan részét képezik.

A Megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a hatályos magyar jog, valamint a felekre vonatkozó intézményi és belső szabályzatok az irányadók.

A felek kijelentik, hogy a Megállapodást elolvasták, megértették, és mint akaratukkal mindenben megegyezőt, jóváhagyólag aláírják.

16. Aláírások

Kelt: Debrecen, 2026. _____

Szervezet: _____
Képviselő: _____
Tisztség: _____

Szervezet: _____
Képviselő: _____
Tisztség: _____

Szervezet: _____
Képviselő: _____
Tisztség: _____

Szervezet: _____
Képviselő: _____
Tisztség: _____

Szervezet: _____
Képviselő: _____
Tisztség: _____

Szervezet: _____
Képviselő: _____
Tisztség: _____

Szervezet: _____
Képviselő: _____
Tisztség: _____

Szervezet: _____
Képviselő: _____
Tisztség: _____

Szervezet: _____
Képviselő: _____
Tisztség: _____

Szervezet: _____
Képviselő: _____
Tisztség: _____

1. számú melléklet – Csatlakozási Nyilatkozat

Alulírott szervezet ezennel kijelenti, hogy csatlakozni kíván a Regionális Szárazgazdálkodási Együttműködéshez / Regional Dry Farming Cooperation – Living Lab Network-höz, és elfogadja az együttműködés rendelkezéseit.

Szervezet neve: _____

Székhely: _____

Adószám / nyilvántartási szám: _____

Képviselő neve és tisztsége: _____

Kapcsolattartó neve, e-mail címe, telefonszáma: _____

A csatlakozó szervezet tervezett szerepe az együttműködésben:

Kelt: _____, 2026. _____

Cégszerű / intézményi aláírás

2. számú melléklet – Indikatív első éves munkaterv

Időszak	Fő feladatok
0–30 nap	Alapító koncepció véglegesítése; vezetői összefoglaló; partnermeghívó levél; alapító partnerek azonosítása; Debreceni Egyetemen belüli szakmai mag kijelölése.
30–90 nap	10–15 alapító szervezet megkeresése; 10 pilotgazdaság kiválasztása; alapító workshop Debrecenben; mérési protokoll v0.1 jóváhagyása; vállalati technológiai partnerek azonosítása.
3–6 hónap	Talajnedvesség-mérő pontok telepítése; alap talajvizsgálatok indítása; távérzékelési adatrendszer kialakítása; első technológiai kezelések beállítása; dashboard prototípus.
6–12 hónap	Első vegetációs időszak értékelése; technológiai gyorsjelentés; pályázati konzorcium építése; Horizon Europe / Mission Soil / LIFE / Interreg irányok előkészítése; policy brief készítése.

3. számú melléklet – Indikatív KPI-ok

- Bevont gazdaságok száma: 1. évben 20, 3. évben 50+.
- Mért vagy indirekt módon lefedett terület: 5 000–10 000 ha három év alatt.
- Talajnedvesség-monitoring pontok száma: 50+.
- Éves gazdaképzések száma: minimum 6.
- Képzett gazdálkodók és szaktanácsadók száma: évi 200–300.
- Validált technológiák száma: minimum 10.
- Döntéstámogató protokollok száma: minimum 5.
- Policy briefek száma: évi 3–4.
- Vállalati technológiai tesztek száma: évi 5–8.
- EU/nemzetközi pályázatok száma: évi 2–3.
- Hozamstabilitási, víztermelékenységi, infiltrációs és talaj-szervesanyag mutatók javulása hosszabb távon.